

HEROPRICHTING VAN DE RKSP?

kader vooral dr. A. J. M. Cornelissen op herstel van de katholieke eenheid ging aandringen tegen, zo betoogde hij, 'de Vrijmetselarij en haar mantelorganisatie, de Rotary, en het communisme.'¹ In Eindhoven werd een Katholieke Kring gevormd. Voor die kring nu hield in februari '45 mr. F. Teulings, de vroegere secretaris van de RKSP, lid van de Tweede Kamer sinds '29, een toespraak waarin hij zich, wijzend op 'het dreigende antipapisme', uitdrukkelijk voor de wederoprichting van een katholieke partij uitsprak; hetzelfde deed de deken van Eindhoven, maar voorzichtiger: 'het katholieke beginsel moet recht geschieden', zei deze; hij sprak voorts met warmte over 'het gebouw der katholieke organisatie', maar zei niet dat het op politiek gebied onmiddellijk opnieuw moest worden opgetrokken.² Van de wenselijkheid van dat laatste was Teulings overtuigd maar hij, die binnen de RKSP tot de conservatieve vleugel had behoord, moest zich ietwat op de achtergrond houden aangezien bij het Militair Gezag beschuldigingen tegen hem waren gedeponereerd wegens economische collaboratie. Pas van februari af begon hij weer systematisch zijn contacten met vroegere kaderleden van de Staatspartij op te bouwen. Tot de heroprichting daarvan werd hij vooral ook gestimuleerd door Donker die bij een bezoek aan Londen tot zijn verbazing had geconstateerd dat men daar meende dat het katholieke volksdeel in het Zuiden als één man achter de Quay stond. Teulings ging toen eerst binnenskamers meer voordrachten houden gelijk hij in februari in Eindhoven had gedaan en eind april richtte hij met gelijkgezinden een Katholieke Staatkundige Vereniging op die zich uitdrukkelijk tijdelijk noemde maar duidelijk bedoeld was als eerste aanloop tot de vorming, conform de wensen van het Episcopaat, van een nieuwe landelijke katholieke partij.

★

Donker was Teulings voorgegaan: hij had ruim drie maanden eerder, medio januari '45, in Eindhoven een Sociaal-Democratische Vereniging opgericht. Overtuigd aanhanger als hij was van de parlementaire demo-

¹ Aangehaald in Termeer: *Nijmegen frontstad*, p. 101. ² A.v., p. 146-47.